

4. PREVENTIVNI PROGRAMI





4.1. PRECEPLJENOST PREBIVALSTVA

Precepljenost predšolskih otrok proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, hemofilusu influence tipa b in hepatitisu B ter proti ošpicam, mumpsu in rdečkam se je v Sloveniji v letu 2023 zopet malce zvišala. V Sloveniji je še vedno problem precepljenost prebivalstva proti sezonski gripi, ki se v zadnjih sezonah znižuje.

Cepjenje je eden najpomembnejših, varnih in učinkovitih javnozdravstvenih ukrepov za preprečevanje in obvladovanje nalezljivih bolezni. Uspešen program cepljenja z visoko precepljenostjo ima ključno vlogo pri preprečevanju določenih nalezljivih bolezni. Kot rezultat dolgoletnega cepljenja in razmeroma visoke precepljenosti se nekatere bolezni (otroška paraliza, rdečke ter okužbe s hemofilusom influence tipa b) pri nas ne pojavljajo več. Podatki o opravljenih cepljenjih in precepljenosti prebivalstva (deležu cepljenih) so zelo pomembni za ocenjevanje zaščite našega prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi, ki jih preprečujemo s cepljenjem, in za ocenjevanje uspešnosti programa cepljenja.

V poglavju prikazujemo podatke o precepljenosti in opravljenih cepljenjih, ki so bili posredovani na NIJZ za leto 2023 oziroma šolsko leto 2022/23 in sezono 2022/23 za cepljenje proti gripi.

Precepljenost proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, okužbam s hemofilusom influence tipa b in hepatitisu B med predšolskimi otroki je na državni ravni znašala le 89,3 % (95-% interval zaupanja: 87,5-91,1 %) in ni bila zadostna. Precepljenost proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je znašala 95,0 % (95-% interval zaupanja: 93,7-96,3 %), tudi v večini zdravstvenih regij je bila še vedno relativno visoka, kar povečini zagotavlja dobro zaščito pred širjenjem navedenih nalezljivih bolezni v našo državo.

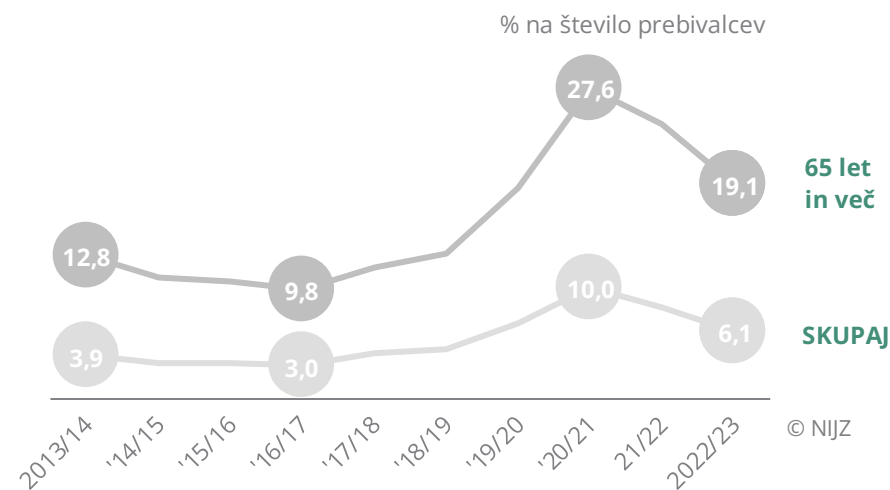
Problem v Sloveniji pa je še vedno nizka precepljenost proti sezonski gripi. V opazovani sezoni se je število cepljenih oseb v primerjavi s preteklo sezono znižalo, cepljenih je bilo 6,1 % prebivalstva.

Poseben problem je še vedno prenizka precepljenost proti gripi pri osebah, starih 65 ali več let, ki so pogosto tudi kronični bolniki.

Pri njih ima namreč gripa težji potek, ki lahko povzroči poslabšanje osnovne kronične bolezni in celo smrt. V zadnji sezoni je bilo v tej starostni skupini cepljena približno petina prebivalstva.

Z namenom poenotene prikaza podatkov o opravljenih cepljenjih v Sloveniji se od vključno leta 2022 dalje podatki vezani na šolsko leto, ali sezono, prikazujejo za šolsko leto/sezono, ki se je zaključilo v letu izdaje letopisa (npr. v Zdravstvenem statističnem letopisu 2023 so objavljeni podatki za šolsko leto/sezono 2022/23).

4.1. Slika 1: **Precepljenost proti gripi¹⁾**, Slovenija, 2013/14–2022/23



¹⁾ Sezona spremljanja precepljenosti proti gripi oz. okno opazovanja traja od 40. koledarskega tedna v letu do vključno 39. tedna v naslednjem letu.

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net") in Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).



PRECEPLJENOST PREBIVALSTVA 2023

PREDŠOLSKI OTROCI (2023)

Ošpice, mumps, rdečke
(1. odmerek cepiva) **95,0 %**

Davica, tetanus, oslovski kašelj,
hemofilus influence tipa b,
otroška paraliza, hepatitis B
(3. odmerek cepiva) **89,3 %**



ŠOLSKI OTROCI (2022/2023)

Hepatitis B (3. odmerek cepiva) **73,2 %**

Ošpice, mumps, rdečke
(2. odmerek cepiva) **88,9 %**

Davica, tetanus, oslovski kašelj
(3. razred OŠ) **81,1 %**



SREDNJEŠOLCI IN MLADINA (2022/2023)

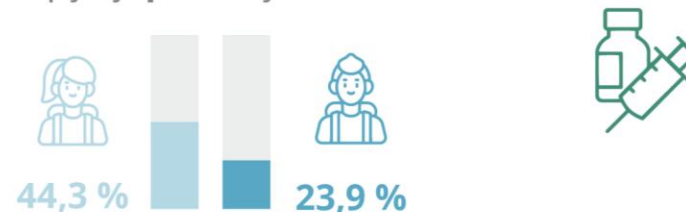
Precepljenost proti tetanusu **66,8 %**



HUMANI PAPILOMAVIRUSI - HPV (2022/2023)

(2. odmerek cepiva)

V šolskem letu 2021/2022 so bili v program
cepljenja **prvič** vključeni tudi dečki



GRIPA (2022/2023)

129.148 cepljenih proti gripi → **6,1 %** vseh prebivalcev

Cepljenje starejših (65 let in več): **18,8 %**
Cilj Svetovne zdravstvene organizacije: **75 %**



KLOPNI MENINGOENCEFALITIS - KME (2023)

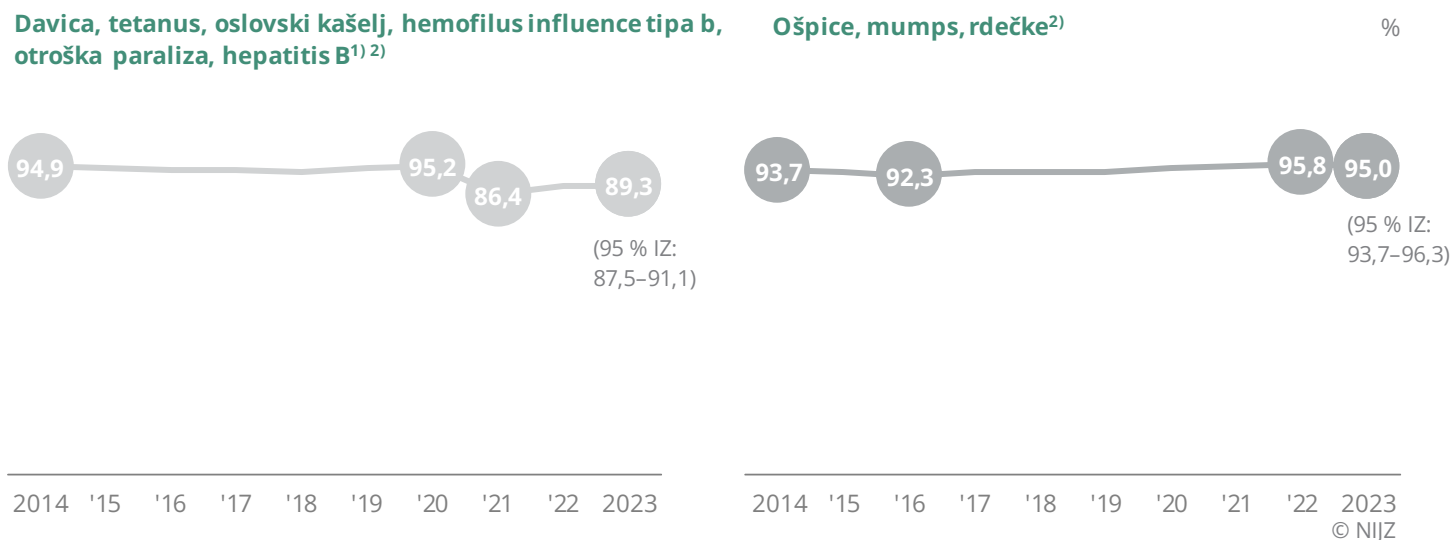
28.724 prebivalcev je začelo s cepljenjem proti KME



14 / 1.000 prebivalcev cepljenih s 1. odmerkom

Revakcinacija – cepljenje proti KME je obnovilo **36.212** prebivalcev



4.1. Slika 2: **Precepljenost predšolskih otrok (obvezna cepljenja) z intervalom zaupanja, Slovenija, 2014–2023**

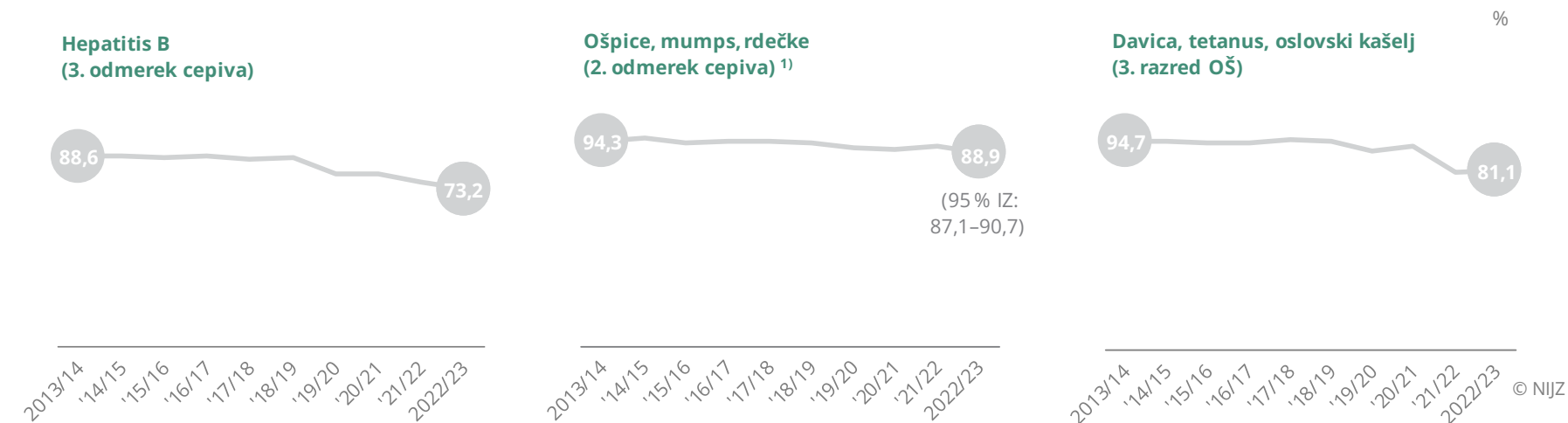
¹⁾ od leta 2021 se navedeni podatki nanašajo na precepljenost s 3. odmerkom cepiva proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, okužbam s hemofilusom influence tipa b (Hib) in hepatitisu B; za leta 2013-2020 se navedeni podatki nanašajo na precepljenost s 3. odmerkom cepiva proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, okužbam s Hib

²⁾ 95 % intervali zaupanja so navedeni, zaradi ocene precepljenosti na vzorcu.

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji (Cepljenje.net) in Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

Po programu cepljenja so predšolski otroci osnovno cepljeni s tremi odmerki kombiniranega cepiva proti šestim boleznim: davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, okužbam s hemofilusom influence tipa b, otroški paralizi in hepatitisu B. Cepljenje s tremi odmerki cepiva je treba opraviti do dopolnjenih 18 mesecev starosti. Precepljenost proti tem šestim boleznim pomeni delež otrok, cepljenih z vsemi tremi odmerki cepiva.

Poleg tega so predšolski otroci osnovno cepljeni s kombiniranim cepivom še proti trem boleznim: ošpicam, mumpsu in rdečkam. Cepljenje z enim odmerkom cepiva je treba opraviti do dopolnjenih 18 mesecev starosti. Precepljenost proti tem trem boleznim pomeni delež otrok, cepljenih z enim odmerkom cepiva.

4.1. Slika 3: **Precepljenost šolskih otrok (obvezna cepljenja)**, Slovenija, 2013/14–2022/23

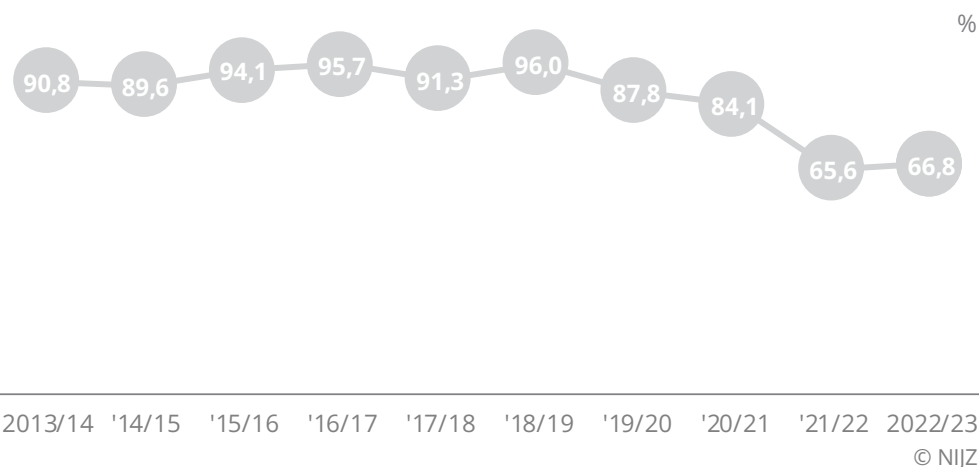
¹⁾ 95 % intervali zaupanja so navedeni zaradi ocene precepljenosti na vzorcu. Za šolsko leto 2021/22 se je spremenila metodologija zbiranja podatkov za vsa cepljenja pri šolarjih. Do tega šolskega leta so izvajalci cepljenja (šolski zdravniki, ki izvajajo sistematične preglede šolarjev) v aplikacijo Cepljenje.net posredovali agregirane podatke o številu otrok obveznikov za cepljenjeotrok v posameznem razredu, ki so bili obvezniki za cepljenje, in število cepljenih otrok. S šolskim letom 2021/22 pa je bil narejen prehodsmo prešli na uporabo podatkov eRCO, kjer se precepljenost obveznikov preračunava po rojstnih kohortah. Za precepljenost proti ošpicam, mumpsu in rdečkam se podatke iz eRCO za izbran vzorec obveznikov še dodatno preveri pri izbranih zdravnikih.

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net") in Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

Otroci prejmejo tri odmerke cepiva proti hepatitisu B. Prva dva dobijo pred vstopom v šolo, tretji odmerek pa ob sistematskem pregledu v 1. razredu. Precepljenost proti hepatitisu B pomeni delež otrok, cepljenih s tretjim odmerkom cepiva.

Otroci prejmejo drugi odmerek cepiva proti ošpicam, mumpsu in rdečkam ob vstopu v osnovno šolo. Precepljenost šolskih otrok proti tem trem boleznim pomeni delež otrok, cepljenih z drugim odmerkom cepiva.

Otroci so cepljeni z enim (petim) odmerkom kombiniranega cepiva proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju ob sistematskem pregledu v 3. razredu osnovne šole. Precepljenost šolskih otrok proti navedenim trem boleznim pomeni delež otrok, cepljenih z enim odmerkom cepiva.

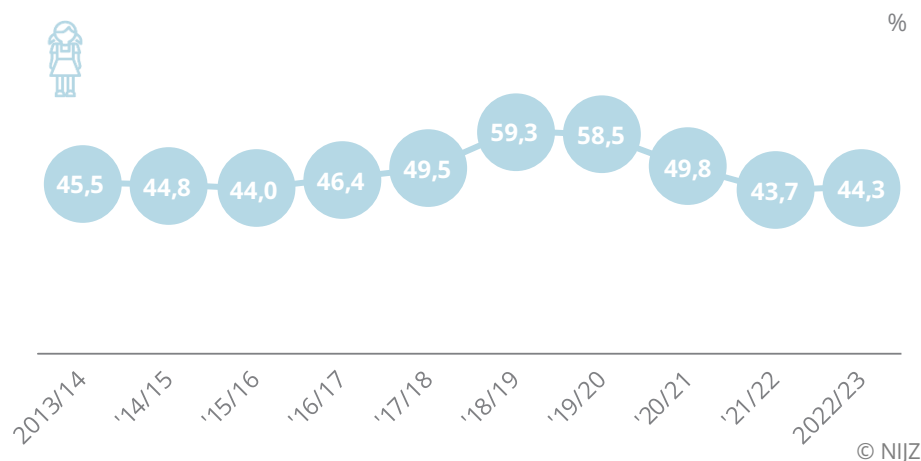
4.1. Slika 4: **Precepljenost srednješolcev in mladine, ki ne obiskuje srednje šole¹⁾, proti tetanusu (obvezno cepljenje), Slovenija, 2013/14–2022/23**

¹⁾ Za šolsko leto 2021/22 se je spremenila metodologija zbiranja podatkov za vsa cepljenja pri šolarjih. Do tega šolskega leta so izvajalci cepljenja (šolski zdravniki, ki izvajajo sistematske preglede šolarjev) v aplikacijo Cepljenje.net posredovali agregirane podatke o številu otrok obveznikov za cepljenje v posameznem razredu, ki so bili obvezniki za cepljenje, in število cepljenih otrok. S šolskim letom 2021/22 pa se jesmo prešli na uporabo podatkov iz eRCO, kjer se precepljenost obveznikov izračunava po rojstnih kohortah. Za navedeno cepljenje proti tetanusu to pomeni, da so do šolskega leta 2020/21 v oceno precepljenosti zajeti samo srednješolci, od šolskega leta 2021/22 naprej pa tudi mladino, ki ne obiskuje srednje šole.

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji (Cepljenje.net) in Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

Srednješolci so cepljeni z enim (šestim) odmerkom cepiva proti tetanusu na enem od sistematskih pregledov do dopolnjenega 18. leta starosti. Cepljenje proti tetanusu (šesti odmerek) pa je obvezno tudi za mladino, ki ne obiskuje srednje šole.

Precepljenost proti tetanusu za srednješolce in mladino, ki ne obiskuje šole, pomeni delež cepljenih z enim odmerkom cepiva.

4.1. Slika 5: **Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti HPV (priporočeno cepljenje)**, Slovenija, 2013/14–2022/23

Cepljenje proti okužbam s humanimi papilomavirusi (HPV) se je, kot priporočeno cepljenje za deklice v 6. razredu osnovne šole, začelo izvajati v šolskem letu 2009/10. Prva leta so bile deklice cepljene s tremi odmerki cepiva, od šolskega leta 2014/15 naprej pa z dvema odmerkoma.

Precepljenost proti HPV pomeni delež deklic, pravočasno cepljenih z zadnjim odmerkom cepiva.

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net") in Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

4.1. Tabela 1: **Skupno število ter število cepljenih z 2. odmerkom cepiva (6. razred OŠ) proti HPV, po spolu, Slovenija, 2022/23**

Rojeni v letu 2011	Število		Delež (%)
	Obvezniki	Cepljeni z 2. odmerkom	Precepljenost
Dečki	12.007	2.871	23,9
Deklice	11.338	5.027	44,3

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

V Sloveniji se **od šolskega leta 2021/22 dalje** proti HPV v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja lahko cepijo **tudi dečki**, ki v tekočem šolskem letu **obiskujejo šesti razred osnovne šole**.



4.1. Tabela 2: Število in delež cepljenih proti gripi, Slovenija, 2013/14–2022/23

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Število										
Kronični bolniki	41.952	37.981	36.636	31.620	38.033	39.579	51.030	49.808	33.949	19.426
Zdravi	37.850	30.106	30.010	31.210	46.518	54.470	91.812	159.773	136.034	109.722
SKUPAJ	79.802	68.087	66.646	62.830	84.551	94.049	142.842	209.581	169.983	129.148
Delež (%)¹⁾	3,9	3,3	3,2	3,0	4,1	4,5	6,8	10,0	8,1	6,1

¹⁾ Vključene so tudi nosečnice s kroničnimi obolenji.

²⁾ Deleži so izračunani glede na število prebivalcev na dan 1. 7. (H2).

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net") in Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

Cepljenje proti gripi je posebej priporočljivo za kronične bolnike.

Sem uvrščamo osebe, ki imajo kronične bolezni obtočil, dihal, sečil in jeter, metabolne bolezni, nekatere živčno-mišične in vezivne bolezni, maligna obolenja, nekatere bolezni krvi in krvotvornih organov, bolezni, ki slabijo imunski odziv, in otroke, ki so dlje časa zdravljeni s salicilati.

4.1. Tabela 3: Število in delež cepljenih proti gripi, po starostnih skupinah, Slovenija, 2022/23

Starostna skupina	Število	% ¹⁾
6–23 mesecev ²⁾	348	...
2–18 let ²⁾	2.500	...
0–18	2.848	0,8
19–64	40.218	3,1
65+	86.010	19,1
Neznano	72	
SKUPAJ	129.148	6,1

¹⁾ Deleži so izračunani glede na število prebivalcev starostne skupine na dan 1. 7. (H2)

²⁾ Izračun deleža za starostno skupino 0–18 let je skupen.

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

Cepljenje proti gripi je priporočeno tudi zdravim osebam, starim 65 in več let, otrokom, starim od 6 do 23 mesecev, nosečnicam in izjemno debelim, ker je pojavljanje zapletov zaradi te bolezni v navedenih skupinah pogostejše kot v preostali populaciji.

Delež cepljenih v starostni skupini 65 in več let je v Sloveniji v sezoni 2022/23 znašal 19,1 %. To je daleč od zastavljenih ciljev Svetovne zdravstvene organizacije, po katerih naj bi precepljenost starejših proti gripi znašala vsaj 75 %.



4.1. Tabela 4: **Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu**, po starostnih skupinah, Slovenija, 2023

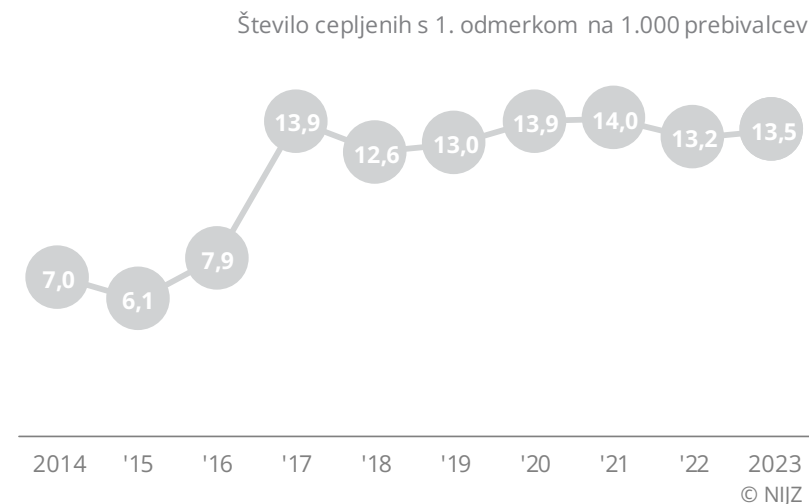
Starostna skupina	Število cepljenih				
	1. odmerek	2. odmerek	3. odmerek	Revakcinacija	Neznano
0–18 let	13.421	13.074	11.207	10.674	8
19–64	13.020	10.885	9.689	19.821	44
65+	2.048	1.625	1.656	5.671	5
Neznana starost	235	219	80	46	-
SKUPAJ	28.724	25.803	22.632	36.212	57

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

Klopni meningoencefalitis ogroža predvsem ljudi, ki se v obdobju aktivnosti klopov zadržujejo v naravnih žariščih bolezni. Slovenija je endemično območje klopnega meningoencefalitisa, največ zbolelih je vsako leto na gorenjskem in koroškem, najmanj pa na primorskem in novomeškem območju.

V letu 2023 je **28.724 prebivalcev** začelo s cepljenjem proti klopnemu meningoencefalitisu (13,5/1.000 prebivalcev cepljenih s prvim odmerkom).

4.1. Slika 6: **Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu**, Slovenija, 2014–2023



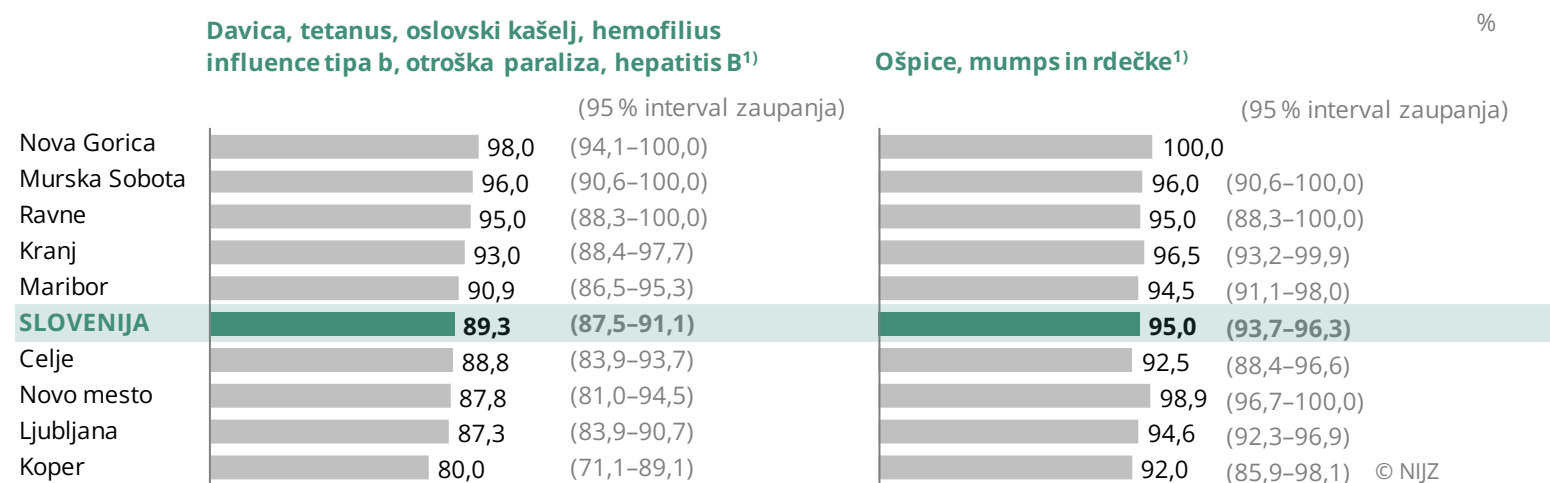
Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net") in Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

Proti klopnemu meningoencefalitisu se v Sloveniji obvezno cepijo osebe, ki so pri praktičnem pouku ali na podlagi ocene tveganja delovnega mesta izpostavljene okužbi z omenjenim virusom.

V letu 2019 se je v Sloveniji začel program brezplačnega cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu za vse otroke (ki v tekočem letu dopolnijo 3 leta starosti, nekaj let kasneje pa po dopolnjenem enem letu starosti) in odrasle (ki v tekočem letu dopolnijo 49 let). Poleg tega je to cepljenje priporočljivo za vse osebe, starejše od enega leta, ki bivajo ali predvidevajo aktivnosti na endemskem območju.



REGIONALNE PRIMERJAVE

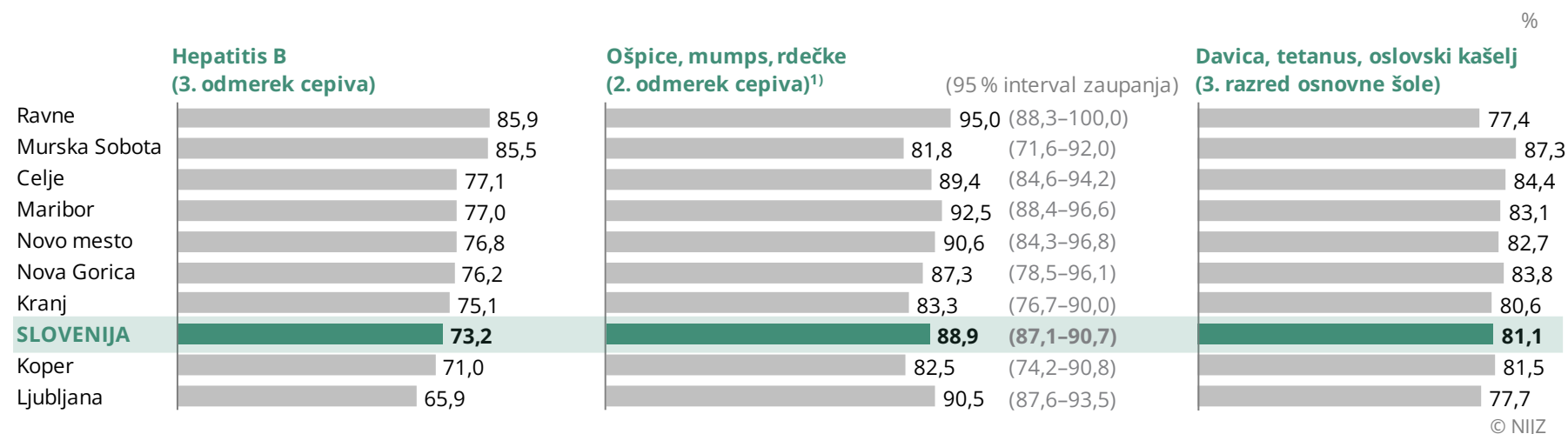
4.1. Slika 7: **Precepljenost predšolskih otrok (obvezna cepljenja) z intervalom zaupanja, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2023**

¹⁾ 95% intervali zaupanja so navedeni, zaradi ocene precepljenosti na vzorcu.

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

Precepljenost predšolskih otrok s 3. odmerkom cepiva proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, hemofilusu influence tipa b, otroški paralizi in hepatitisu B je v Sloveniji v letu 2023 znašala 89,3 % (95-% interval zaupanja: 87,5–91,1 %). Slika prikazuje precepljenost predšolskih obveznikov proti navedenim šestim boleznim po posameznih zdravstvenih regijah v letu 2023.

Precepljenost predšolskih otrok s 1. odmerkom cepiva proti ošpicam, mumpsu in rdečkam je v Sloveniji v letu 2023 znašala 95,0 % (95-% interval zaupanja: 93,7–96,3 %). Slika 7 prikazuje precepljenost predšolskih obveznikov proti tem trem boleznim po posameznih zdravstvenih regijah v letu 2023. Precepljenost je bila v petih regijah višja od 95 %.

4.1. Slika 8: **Precepljenost šolskih otrok (obvezna cepljenja), po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23**

¹⁾ 95% intervali zaupanja so navedeni, zaradi ocene precepljenosti na vzorcu.

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

V šolskem letu 2022/23 je precepljenost proti hepatitisu B s tretjim odmerkom cepiva med šolskimi otroki v Sloveniji znašala 73,2 %. Najvišja je bila v ravenski (85,9 %), najnižja pa v ljubljanski regiji (65,9 %).

Precepljenost proti ošpicam, mumpsu in rdečkam z drugim odmerkom cepiva med šolskimi otroki v Sloveniji je znašala 88,9 % (95-% interval zaupanja 87,1–90,7 %).

Precepljenost proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju z enim odmerkom cepiva med otroki v 3. razredu osnovne šole v Sloveniji je znašala 81,1 %. Najvišja precepljenost je bila v mursko soboški zdravstveni regiji, kjer je znašala 87,3 %.

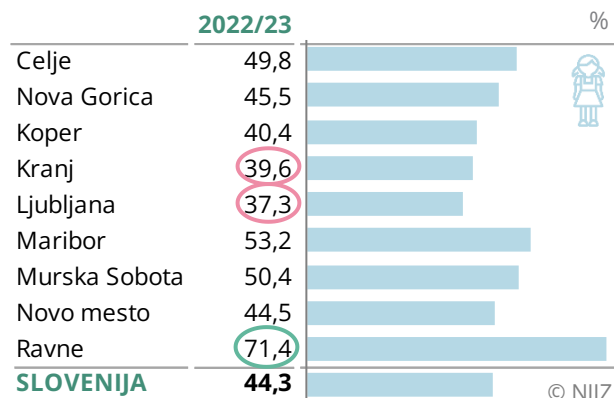
4.1. Slika 9: **Precepljenost srednješolcev in mladine, ki ne obiskuje šole, proti tetanusu (obvezna cepljenja), po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23**

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

Precepljenost **srednješolcev in mladine, ki ne obiskuje šole, proti tetanusu**, je v Sloveniji v šolskem letu 2022/23 znašala **66,8 %**. Najvišja je bila v ravenski regiji (74,2 %).



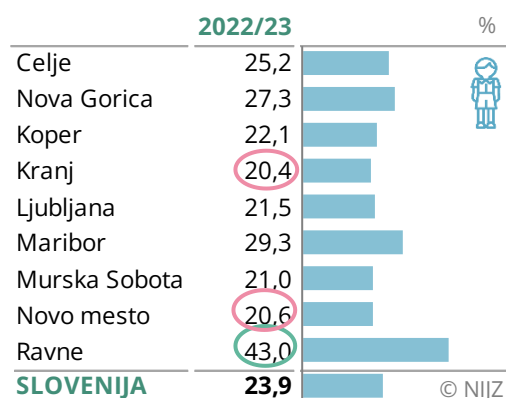
4.1. Tabela 5: **Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti okužbam s humanimi papilomskimi virusi (HPV) (priporočeno cepljenje)** po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23



V šolskem letu 2022/23 je bila najnižja precepljenost v zdravstvenih regijah Ljubljana (37,3 %) in Kranj (39,6 %).

Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net") in Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

4.1. Tabela 6: **Precepljenost dečkov (6. razred OŠ) proti okužbam s humanimi papilomskimi virusi (HPV) (priporočeno cepljenje)** po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23



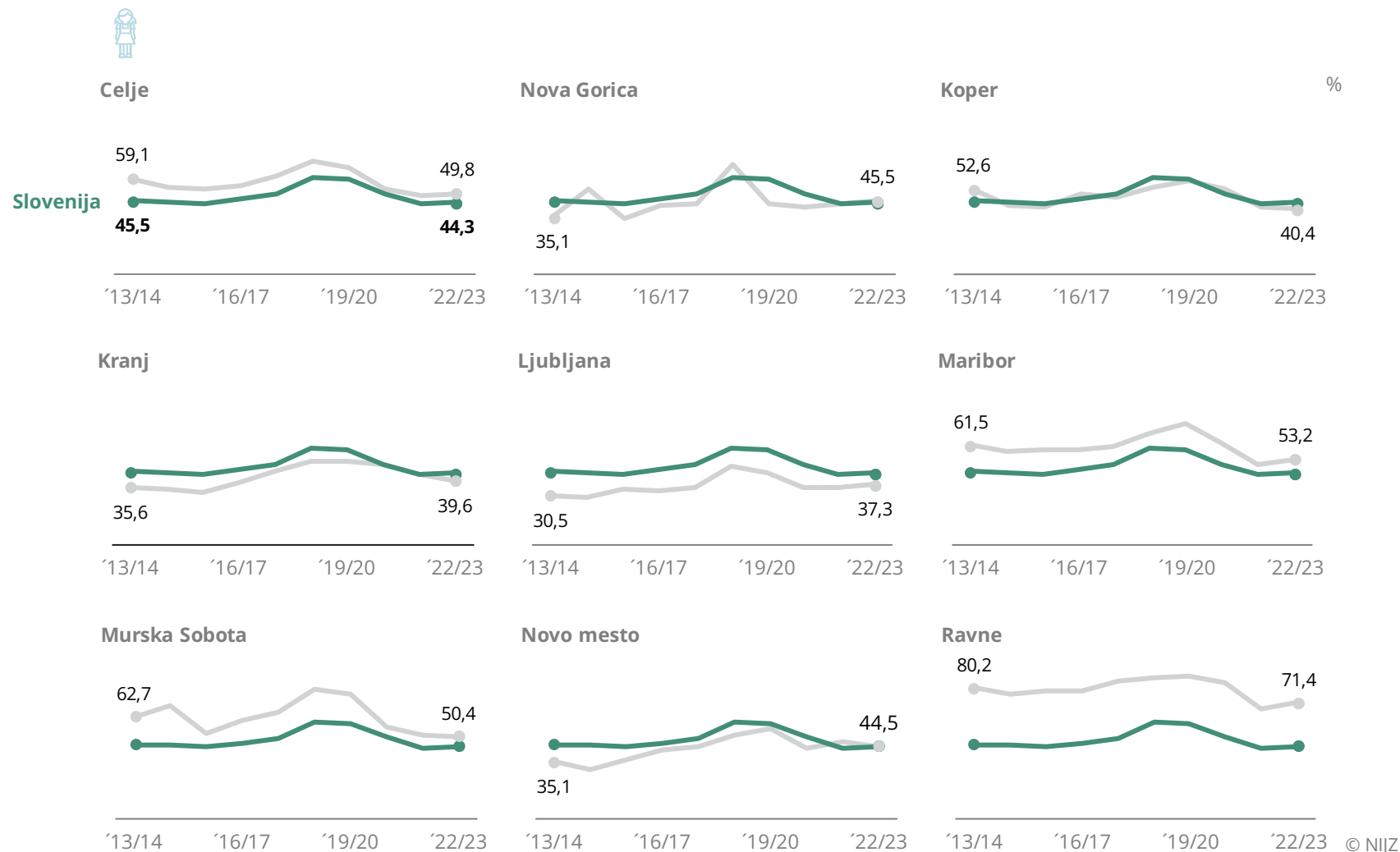
Najvišjo precepljenost tako pri dečkih kot deklicah so dosegli v **ravenski regiji**, **najnižjo** pri dečkih pa v **kranjski regiji**.

V prvem letu izvajanja programa cepljenja dečkov proti HPV, ki v tekočem šolskem letu obiskujejo šesti razred osnovne šole, je njihova precepljenost znašala 22,6 %.

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).



4.1. Slika 10: **Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti okužbam s humanimi papilomskimi virusi (HPV) (priporočeno cepljenje) po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2013/14–2022/23**



Viri: Zbirka poročil o opravljenih cepljenjih v Sloveniji ("Cepljenje.net") in Elektronski register cepljenih oseb in neželjenih učinkov po cepljenju (eRCO).



4.1. Tabela 7: Število in delež cepljenih proti gripi po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23

	Celje	Nova Gorica	Koper	Kranj	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Novo mesto	Ravne	SLOVENIJA ¹⁾
Število										
Kronični bolniki	4.488	760	1.778	499	6.534	1.240	2.012	1.522	579	19.426
Zdravi	14.361	5.211	6.628	11.295	37.123	20.092	4.923	5.831	4.086	109.722
SKUPAJ	18.849	5.971	8.406	11.794	43.657	21.332	6.935	7.353	4.665	129.148
Delež (%)²⁾	6,1	5,9	5,4	5,6	6,4	6,5	6,1	5,1	6,6	6,1

¹⁾ V seštevku so šteti tudi cepljeni, katerih prebivališče ni znano.

²⁾ Deleži so izračunani glede na število prebivalcev na dan 1. 7. (H2).

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

4.1. Slika 11: Precepljenost¹⁾ proti gripi, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23

V sezoni 2022/23 se je **proti gripi cepilo** malce več kot **129.000 prebivalcev**. Delež cepljenih je tako znašal **6,1 %**, kar je še nekoliko manj kot v predhodni sezoni.

Deleži po zdravstvenih regijah so se v tej sezoni gibal od:

- **najnižje** 5,1 % v novomeški do
- **najvišje**, 6,6 %, v ravenski regiji.

¹⁾ Deleži so izračunani glede na število prebivalcev na dan 1. 7. (H2).

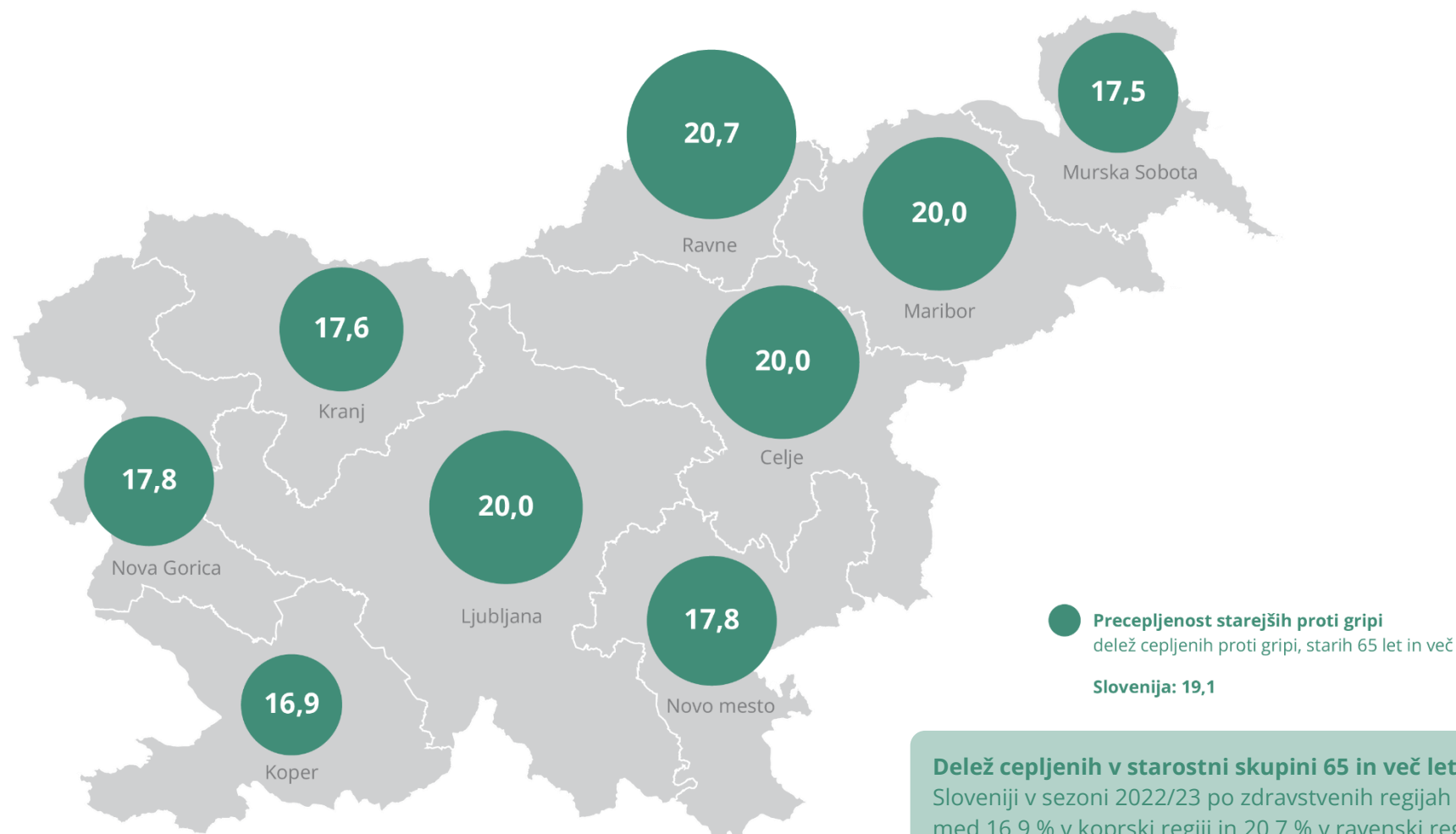
Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

4.1. Tabela 8: **Cepljeni proti gripi**, po starostnih skupinah in zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23

	Celje	Nova Gorica	Koper	Krško	Ljubljana	Maribor	Murska Sobota	Novo mesto	Ravne	Neznano	SLOVENIJA ¹⁾
Število											
6–23 mesecev	31	4	13	19	201	34	40	3	3	-	348
2–18 let	281	111	108	254	1.211	298	95	90	50	2	2.500
19–64	5.535	1.491	2.271	3.686	15.187	6.598	1.887	2.179	1.300	84	40.218
65+	13.002	4.365	6.014	7.835	27.057	14.402	4.913	5.081	3.312	29	86.010
Neznano	-	-	-	-	1	-	-	-	-	71	72
SKUPAJ	18.849	5.971	8.406	11.794	43.657	21.332	6.935	7.353	4.665	115	129.148
Delež cepljenih na število prebivalcev strostne skupine²⁾											
0–18 let ³⁾	0,5	0,6	0,4	0,7	1,1	0,6	0,7	0,3	0,4		0,7
19–64	3,0	2,5	2,5	3,0	3,7	3,3	2,8	2,5	3,1		3,2
65+	20,0	17,8	16,9	17,6	20,0	20,0	17,5	17,8	20,7		19,1
SKUPAJ	6,1	5,9	5,4	5,6	6,4	6,5	6,1	5,1	6,6		6,1

¹⁾ V seštevke so šteti tudi cepljeni, katerih prebivališče ni znano.²⁾ Deleži so izračunani glede na število prebivalcev na dan 1. 7. (H2).³⁾ Izračun deleža za starostno skupino 0–18 leta je skupen.

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

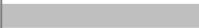
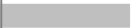
4.1. Slika 12: **Precepljenost starejših (starih 65 let in več) proti gripi**, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23

Delež cepljenih v starostni skupini 65 in več let je v Sloveniji v sezoni 2022/23 po zdravstvenih regijah znašal med 16,9 % v koprski regiji in 20,7 % v ravenski regiji.

Tako smo **še vedno daleč od zastavljenih ciljev Svetovne zdravstvene organizacije**, po katerih naj bi precepljenost starejših proti gripi znašala vsaj 75 %.

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

4.1. Tabela 9: **Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu**, po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2023

	Število cepljenih					Na 1.000 prebivalcev	
	1. odmerek	2. odmerek	3. odmerek	Revakcinacija	Neznano	1. odmerek	
Celje	3.592	3.193	2.734	4.116	-	11,7	
Nova Gorica	1.248	1.252	1.026	1.710	-	12,2	
Koper	1.401	1.226	1.038	1.592	2	9,0	
Kranj	3.571	3.197	3.285	6.320	38	16,9	
Ljubljana	10.938	9.786	7.954	11.891	8	16,1	
Maribor	4.159	3.689	3.462	5.313	1	12,7	
Murska Sobota	923	821	803	1.302	2	8,1	
Novo mesto	1.460	1.366	1.241	1.173	4	10,1	
Ravne	1.130	994	976	2.705	2	16,0	
Ni podatka	302	279	113	90	-		
SLOVENIJA	28.724	25.803	22.632	36.212	57	13,6	

© NIJZ

Viri: Elektronski register cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO).

V letu 2023 je bilo proti klopnemu meningoencefalitisu, **s prvim odmerkom cepiva, cepljenih skoraj 29.000 prebivalcev**. To pomeni, da je število tistih, ki so s tem cepljenjem v letu 2023 začeli, znašalo 13,6 na 1.000 prebivalcev.

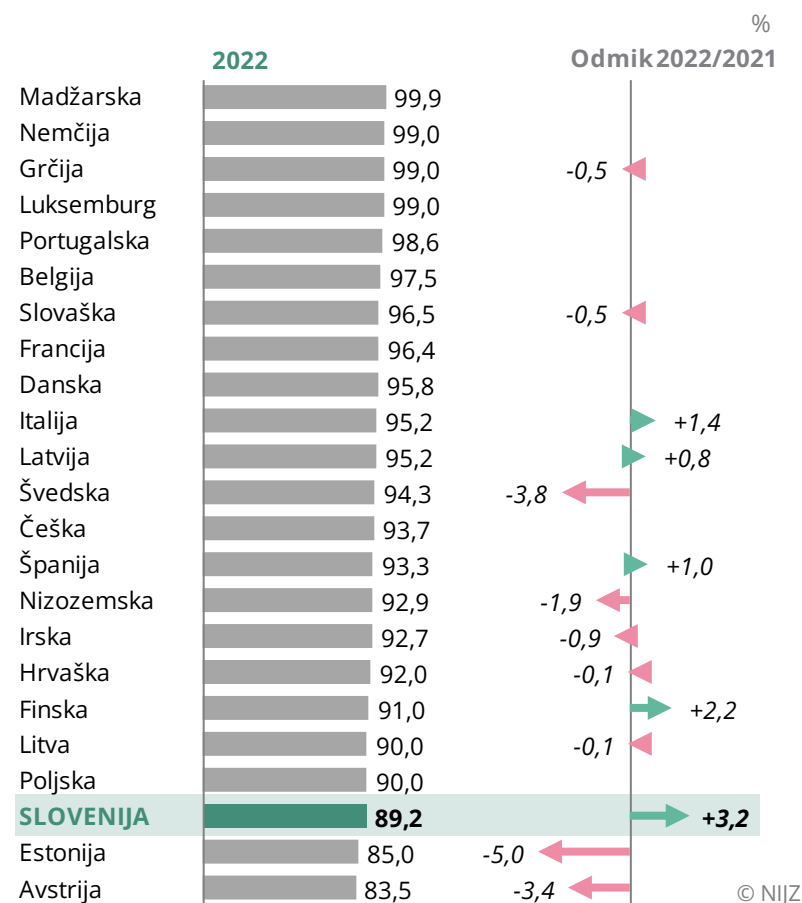
Najpogosteje so se za prvo cepljenje odločali prebivalci kranjske (16,9/1.000 prebivalcev) in ljubljanske regije (16,1/1.000 prebivalcev).

V letu 2023 je **obnovilo (revakcinacija)** cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu več kot 36.000 prebivalcev.



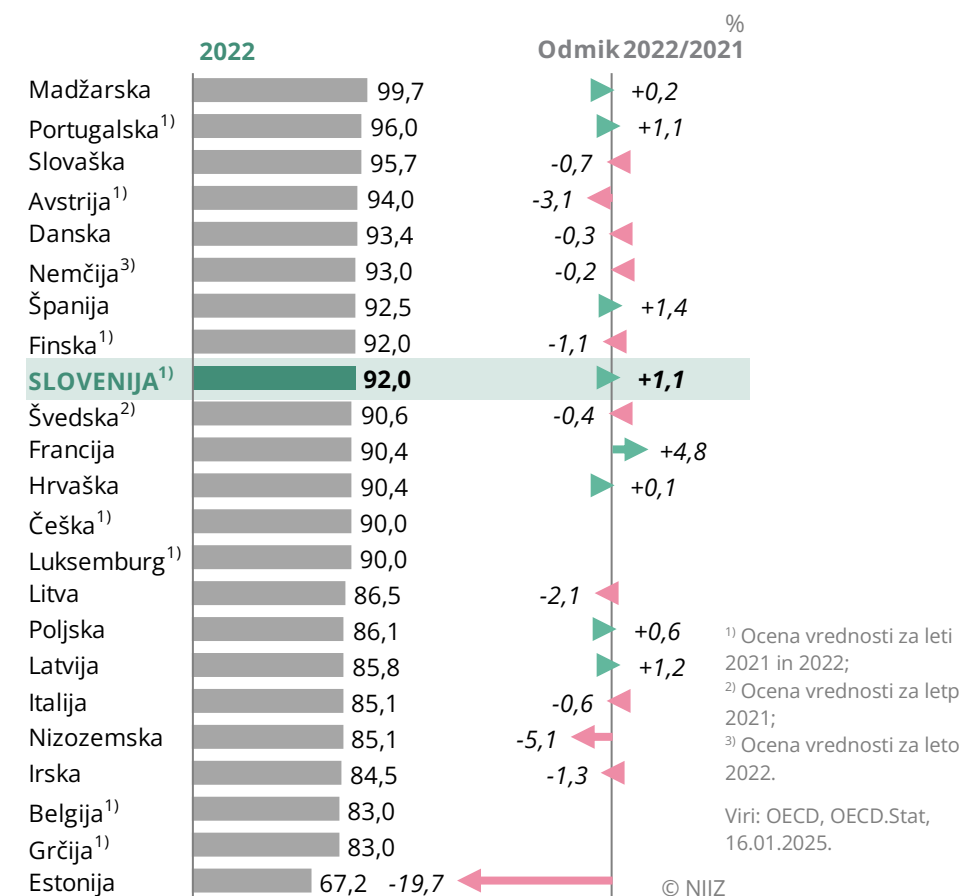
MEDNARODNE PRIMERJAVE

4.1. Slika 13: **Precepljenost proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju**, Slovenija in nekatere države EU, 2022 in odmik 2022/2021



Viri: OECD, OECD.Stat, 16.01.2025.

4.1. Slika 14: **Precepljenost proti ošpicam**, Slovenija in nekatere države EU, 2022 in odmik 2022/2021



¹⁾ Ocena vrednosti za leti 2021 in 2022;

²⁾ Ocena vrednosti za leto 2021;

³⁾ Ocena vrednosti za leto 2022.

Viri: OECD, OECD.Stat, 16.01.2025.

Precepljenost predšolskih otrok proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju je bila v Sloveniji v letu 2022 med nižjimi v primerjavi s precepljenostjo proti tem boleznim v drugih evropskih državah. **Precepljenost proti ošpicam, mumpsu in rdečkam** pa je bila med višjimi.



DEFINICIJE

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Obvezno cepljenje			Področje cepljenja ureja Zakon o nalezljivih boleznih (ZNB) (uradno prečiščeno besedilo: Ur. l. RS, št. 33/2006), ki določa, da je v Sloveniji obvezno cepljenje proti hemofilusu influence tipa b, davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, ošpicam, mumpsu, rdečkam in hepatitisu B. Če obstajajo določeni epidemiološki razlogi, pa še proti steklini, rumeni mrzlici, trebušnemu tifusu, klopnemu meningoencefalitisu, gripi, tuberkulozi in nekaterim drugim nalezljivim boleznim. Odločitev o tem, proti kateri nalezljivi bolezni je cepljenje obvezno, je odvisna od več razlogov, med njimi od nalezljivosti, resnosti bolezni, pogostnosti zapletov, trajnih okvar, smrtnosti, učinkovitosti zdravljenja ter dostopnosti varnih in učinkovitih cepiv.	Mandatory vaccination
Precepljenost		Delež cepljene populacije	Število vseh cepljenih oseb glede na število vseh oseb, za katere je to cepljenje v Programu cepljenja predpisano kot obvezno ali neobvezno (npr. delež cepljenih otrok, <i>obveznikov</i> za cepljenje proti ošpicam, ki je po ZNB obvezno): obvezniki za cepljenje proti ošpicam so bili npr. v letu 2021 otroci od dopolnjenih 11 do dopolnjenih 18 mesecev starosti. Pri izračunu deleža obveznikov, cepljenih proti ošpicam, je v števcu število cepljenih obveznikov, v imenovalcu pa število vseh obveznikov za cepljenje proti ošpicam.	Vaccination coverage, vaccine uptake



Program rednih cepljenj v Sloveniji	Koledar cepljenja predšolskih in šolskih otrok v Sloveniji (veljaven v 2022 in šolskem letu 2022/23)	STAROST/ŠOLSKO OBDOBJE: NALEZLJIVE BOLEZNI, PROTI KATERIM CEPIMO Prvo in drugo leto starosti* – 3 mesece: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib), otroška paraliza (IPV), hepatitis B (HBV) (1. odmerek DTPHibIPV-HBV), pnevmokokne okužbe (1.odmerek PCV) – 5 mesecev: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib), otroška paraliza (IPV), hepatitis B (HBV) (2. odmerek DTPHibIPV-HBV), pnevmokokne okužbe (2. odmerek PCV) – 11–18 mesecev: ošpice, mumps, rdečke (1. odmerek OMR) pnevmokokne okužbe (3. odmerek PCV), davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib), otroška paraliza (IPV), hepatitis B (HBV) (3. odmerek DTPHibIPV-HBV), pnevmokokne okužbe (3. odmerek PCV) – eno leto: klopni meningoencefalitis (3 odmerki KME) – 6 do 23 mesecev: gripa (1 ali 2 odmerka v sezoni) Tretje leto starosti – klopni meningoencefalitis (3 odmerki cepiva KME) Pred vstopom v šolo – 5–6 let: ošpice (O), mumps (M), rdečke (R) (2. odmerek OMR), hepatitis B (1. in 2. odmerek HBV) Šolsko obdobje – 1. razred OŠ: hepatitis B (3. odmerek HBV) – 3. razred OŠ: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P) (5. odmerek – revakcinacija DTP) – 6. razred OŠ: okužbe s humanimi papilomavirusi (1. in 2. odmerek cepiva HPV) – ob sistematskem pregledu v srednji šoli: tetanus (T) (6. odmerek – revakcinacija T)	Vaccination schedule/Immuni- zation program in Slovenia
	Koledar cepljenja predšolskih in šolskih otrok v Sloveniji (veljaven v 2023)	STAROST/ŠOLSKO OBDOBJE: NALEZLJIVE BOLEZNI, PROTI KATERIM CEPIMO Prvo in drugo leto starosti – 3 mesece: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib), otroška paraliza (IPV), hepatitis B (HBV) (1. odmerek DTPHibIPV-HBV), pnevmokokne okužbe (1.odmerek PCV) – 5 mesecev: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib), otroška paraliza (IPV), hepatitis B (HBV) (2. odmerek DTPHibIPV-HBV), pnevmokokne okužbe (2. odmerek PCV) – 11–18 mesecev: ošpice, mumps, rdečke (1. odmerek OMR), pnevmokokne okužbe (3. odmerek PCV), davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P), hemofilus influence tip b (Hib),	



NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
			otroška paraliza (IPV), hepatitis B (HBV) (3. odmerek DTPHibIPV-HBV), pnevmokokne okužbe (3. odmerek PCV) – eno leto: klopni meningoencefalitis (3 odmerki KME) – 6 do 23 mesecev: gripa (1 ali 2 odmerka v sezoni) Pred vstopom v šolo – 5–6 let: ošpice (O), mumps (M), rdečke (R) (2. odmerek OMR), hepatitis B (1. in 2. odmerek HBV)* Šolsko obdobje – 2. razred OŠ: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P) (5. odmerek – revakcinacija DTP) – 6. razred OŠ: okužbe s humanimi papilomavirusi (1. in 2. odmerek cepiva HPV) – ob sistematskem pregledu v srednji šoli: davica (D), tetanus (T), oslovski kašelj (P) (6. odmerek – revakcinacija DTP), okužbe s HPV (3 odmerki HPV cepiva) <i>* 3. odmerek HBV – v 2. razredu v šolskem letu 2024/25</i>	



SEZNAM SLIK

4.1. Slika 1: Precepljenost proti gripi¹⁾ , Slovenija, 2013/14–2022/23	2
4.1. Slika 2: Precepljenost predšolskih otrok (obvezna cepljenja) z intervalom zaupanja , Slovenija, 2014–2023	4
4.1. Slika 3: Precepljenost šolskih otrok (obvezna cepljenja) , Slovenija, 2013/14–2022/23	5
4.1. Slika 4: Precepljenost srednješolcev in mladine, ki ne obiskuje srednje šole¹⁾, proti tetanusu (obvezno cepljenje) , Slovenija, 2013/14–2022/23	6
4.1. Slika 5: Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti HPV (priporočeno cepljenje) , Slovenija, 2013/14–2022/23	7
4.1. Slika 6: Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu , Slovenija, 2014–2023	9
4.1. Slika 7: Precepljenost predšolskih otrok (obvezna cepljenja) z intervalom zaupanja , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2023	10
4.1. Slika 8: Precepljenost šolskih otrok (obvezna cepljenja) , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23	11
4.1. Slika 9: Precepljenost srednješolcev in mladine, ki ne obiskuje šole, proti tetanusu (obvezna cepljenja) , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23	12
4.1. Slika 10: Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti okužbam s humanimi papilomskimi virusi (HPV) (priporočeno cepljenje) po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2013/14–2022/23	14
4.1. Slika 11: Precepljenost¹⁾ proti gripi , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23	15
4.1. Slika 12: Precepljenost starejših (starih 65 let in več) proti gripi , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23	17
4.1. Slika 13: Precepljenost proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju , Slovenija in nekatere države EU, 2022 in odmik 2022/2021	19
4.1. Slika 14: Precepljenost proti ošpicam , Slovenija in nekatere države EU, 2022 in odmik 2022/2021	19

SEZNAM TABEL

4.1. Tabela 1: Skupno število ter število cepljenih z 2. odmerkom cepiva (6. razred OŠ) proti HPV , po spolu, Slovenija, 2022/23	7
4.1. Tabela 2: Število in delež cepljenih proti gripi , Slovenija, 2013/14–2022/23	8
4.1. Tabela 3: Število in delež cepljenih proti gripi , po starostnih skupinah, Slovenija, 2022/23	8
4.1. Tabela 4: Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu , po starostnih skupinah, Slovenija, 2023	9
4.1. Tabela 5: Precepljenost deklic (6. razred OŠ) proti okužbam s humanimi papilomskimi virusi (HPV) (priporočeno cepljenje) po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23	13
4.1. Tabela 6: Precepljenost dečkov (6. razred OŠ) proti okužbam s humanimi papilomskimi virusi (HPV) (priporočeno cepljenje) po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23	13
4.1. Tabela 7: Število in delež cepljenih proti gripi po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23	15
4.1. Tabela 8: Cepljeni proti gripi , po starostnih skupinah in zdravstvenih regijah, Slovenija, 2022/23	16
4.1. Tabela 9: Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu , po zdravstvenih regijah, Slovenija, 2023	18